

Høgskolen i Telemark
Økonomiseksjonen

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref: 13/99

Vår ref: 2013/190

Dato: 08.03.2013

Høring om forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 23.01.13 angående høring om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Vi vil innledningsvis gi uttrykk for at vi synes at det er positivt at Finansdepartementet har utarbeidet et forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter. Under følger våre svar på høringsspørsmålene:

Forslag til nye krav

1. En felles mal vil gjøre det enklere for virksomhetene å avklarere og innfri forventningene til rapporteringen. Videre vil det være enklere å sammenligne mellom virksomheter.
2. Tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter kan gjerne publiseres.
3. Det vil være lite hensiktsmessig å legge informasjon som skal unntas offentlighet inn i selve årsrapporten. Slik informasjon kan legges som vedlegg til årsrapporten.
4. Frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap bør være 15. mars.

Administrative og økonomiske konsekvenser

5. Det bør foreligge veiledning til både årsrapport og årsregnskap som gir en utfyllende beskrivelse og klare definisjoner av begrep og sammenhenger. Det er viktig med tanke på kvaliteten i rapporteringen.

Innhold i årsrapporter

6. Vi mener at den samlede rapporteringsmengden bør reduseres. Å fastsette en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport kan være et tiltak for å redusere rapporteringsmengden.
7. Forslag til struktur vil gi et bedre strategisk styringsgrunnlag, og bidra til å gjøre dokumentet gjenkjennelig.
8. Det er hensiktsmessig med felles maler for rapportering.

Postadresse	Besøksadresse	Kontakt	Saksbehandler
Postboks 203	Kjølnes Ring 56	Telefon 35026200	økonomidirektør Mari Pran
3901 Porsgrunn		Telefaks	35575005
		Internett www.hit.no	mari.pran@hit.no

Leders beretning

9. Det er naturlig om virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt 1 Leders beretning.

Årets aktiviteter og resultater

10. Virksomheten bør gis anledning til å ta opp forhold som er strategisk viktige for virksomheten i årsrapporten.
11. Vi ser det som hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering.
12. Det vil være krevende å gi god styringsinformasjon om virksomhetens ressursbruk i årsrapporten.

Styring og kontroll i virksomheten

13. Vi har ingen forslag til andre forhold vedrørende styring og kontroll som bør inngå i årsrapporten.

Vurdering av fremtidsutsikter

14. Vurderingen av fremtidsutsikter bør også omfatte vurdering av hvordan virksomhetens strategiplan vil bli påvirket, og realisering av virksomhetens strategier.
15. Det må være departementets oppgave å vurdere realiseringen av overordnede planer for en hel sektor.

Årsregnskap

Vi legger til grunn at malen for virksomhetsregnskap ikke vil bli gjort gjeldende for nettobudsjetterte virksomheter.

Med hilsen

John Viflot
direktør

Kopi

Mari Pran
økonomidirektør

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Stavanger 4. mars 2013

HØRINGSUTTALELSE FRA UNIVERSITETET I STAVANGER - FORSLAG OM NYE KRAV TIL ÅRSRAPPORT OG ÅRSREGNSKAP FOR STATLIGE VIRKSOMHETER

Med referanse til Kunnskapsdepartementets (KD) brev datert 23.01.2013, oversendes
høringsuttalelse fra Universitetet i Stavanger (UiS).

1. Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering fra statlige virksomheter
UiS:
Som virksomhet under KD er dette krav som UiS har samtidig som UiS har mulighet til å ta hensyn til vår egenart i rapporteringen.
2. Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?
UiS:
Ja, årsrapport og årsregnskap blir årlig publisert på universitetets nettsider.
3. Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten.
UiS:
Ja, hvis årsrapporten skal inneholde saker som skal være unntatt offentlighet kan det være en løsning.
4. Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?
UiS:
Fristen bør være 15. mars for både årsrapport og årsregnskap.
5. Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?
UiS:
Basert på de kravene som her foreligger vil ikke UiS har behov for hjelp og veiledning.
6. Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusiv vedlegg)
UiS:
Nei, behovet vil sannsynligvis variere for den enkelte virksomhet. Vil være vanskelig å komme frem til et omforent antall sider.

Universitetet
i Stavanger

7. Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

UiS:

Departementene må selv avgjøre hva som er mest hensiktsmessig struktur gitt sin virksomhet. KD har etablert en overordnet struktur i samråd med UH-sektoren som virksomhetene forholder seg til.

8. Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet om inndeling av årsrapporten i punktene I-V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

UiS:

Det vil være naturlig at de enkelte departementene vurderer dette. I utgangspunktet mener UiS at hvis departementene har en struktur som fungerer og som inneholder minimumskrav av innhold i årsrapporten bør det være anledning for unntak. UiS er av den oppfatning at det ikke bør gis unntak på virksomhetsnivå.

9. Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

UiS:

Hele rapporten er leder og styrets ansvar og signaturen bør derfor komme etter punktene I-V.

10. Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

UiS:

Virksomhetene må ha mulighet til å sette egne mål innenfor overordnet struktur. Det er og viktig at den enkelte virksomhet kan ta opp spesielle forhold som er særs for dem.

11. I dag inneholder tildelingsbrevet ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategiskrapportering og annen rapportering?

UiS:

KD har gjort en tilpasning i tildelingsbrevet til sine virksomheter hvor virksomhetene blir bedt om å rapportere på sektorens mål. Andre politiske føringer som kan være av mer generell karakter, bør ikke inkluderes, ei heller som vedlegg.

12. Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

UiS:

Anbefalingene som foreslås er bra. Omfanget vil antakelig variere mellom de ulike virksomhetene selv med en begrensning i antallet elementer.

13. Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i

Universitetet
i Stavanger

den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

UiS:

Nei, men dette må kunne vurderes av den enkelte virksomhet selv. Skulle det være noe ekstraordinært som virksomhetene ønsker å kunne rapportere må det være mulig.

14. Bør vurdering av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

UiS:

Ja, helt klart.

15. I mange deler av Staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner.

UiS:

Gitt at departementets overordnede utvikling er skissert, bør underliggende virksomheter ha et avsnitt i punkt V som kan illustrere virksomhetens bidrag til denne utviklingen.

16. Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

UiS:

Nytt forslag til ledelseskomentarer anses å være mer definert samt dekkende i forhold til overholdelse av det gjeldende regelverket virksomhetene opererer innenfor.

1. Formål – beskrives i dag, men det bør være krav at det er referanse inn mot virksomhetens overordnede strategi, samt at målsetninger og formål er fundamentert i virksomhetens strategi.
2. Bekreftelse på at regnskap er avlagt i samsvar med reglene i statlige regnskapsstandarder, samt opplysninger om eventuelle avvik.
3. Omtale av vesentlige endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere årsregnskap .

Presiseringen knyttet til vesentlige endringer fra tidligere perioder bør normalt kommenteres, herunder andre forhold som er relevante for virksomhetens årsregnskap. Dette anses å være mer dekkende og beskrivende i forhold til tidligere, og gir rom for å omtale vesentlige endringer i resultat og balanseposter, men ikke minst oppfordres det fra KD sin side at virksomhetene ser mer på historikken bak tallene. Dette vil gi mer anvendelige tilbakemeldinger både til virksomheten selv, men også KD og Riksrevisjonen.

UiS er også enig at det er riktig og på sin plass å angi hvem som er ekstern revisor for virksomheten. (herunder Riksrevisjonen for vår virksomhet).

17. Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsregnskapet og virksomhetsregnskap)?

UiS:

Når det gjelder bevilgningsregnskapet har UH-sektoren egne krav til rapportering av den direkte kontantstrømpoppstillingen og rapportering til kapitalregnskapet og mener at dette er tilstrekkelig oppfølging og rapportering av kontantstrømmene for vår sektor.

Universitetet
Stavanger

Virksomhetsregnskapet mener vi bør videreføres slik vi rapporterer i dag og dermed at dette er dekkende for virksomheten. Viser for øvrig til spørsmål 19, hvor vi har enkelte forslag til forbedringer/endringer.

18. Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

UiS:

For UiS som nettobudsjettet virksomhet viser vi her til spørsmålene 17 og 19.

19. Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

UiS:

Her ønsker UiS å påpeke ulike elementer som vi mener er viktige å ta tak i;

Note1

Kontoplanen er satt opp etter artskontoplanen. Første del av note Note 1 er spesifisert etter bevilgningskilder(artskonti), som for eksempel departementet, Andre departementer og tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer. Øvrig BOA virksomhet er spesifisert etter finansieringskilder. Andre inntekter er spesifisert etter artskontoplanen. Dette gjør det krevende å sette opp noten.

UiS mener at note 1 burde vært satt opp etter artskontoplanen. Finansieringskilder kunne eventuelt vært vist som en egen del av note 1. Nå vises deler av noten etter finansieringskilder, mens andre deler vises etter art.

Brutto benyttet til investeringer, avskrivninger og avhendelser

UiS foreslår at brutto til investeringer, avskrivninger og avhendelser vises i en egen linje i resultatregnskapet under Driftsinntekter, på tilsvarende måte som avskrivninger vises som en egen linje under Driftskostnader.

Dette vil i stor grad forenkle rapporteringen og gjøre regnskapet mer lesbart. UiS ser ikke hensikten med å spesifisere dette under Inntekter fra bevilgninger, Tilskudd og overføringer fra andre. Slik det fremkommer nå, blandes begrepene inntekter og hva disse skal finansiere. En investering kan være finansiert med mange ulike kilder og det er ikke entydig enkelt og heller ikke etter vår mening noe poeng å vise hvilke inntekter som er benyttet til ulike investeringer. Dersom dette skal spesifiseres under nevnte linjer i noten, stiller UiS spørsmål med hvorfor ikke dette tilsvarende skal spesifiseres under gevinster, Salgs- og leieinntekter og andre inntekter, da dette også kan finansiere investeringer. I tillegg burde det også vært spesifisert under tilskudd til annen bidragsfinansiert virksomhet og tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger i regnskapslinjen tilskudd og overføringer fra andre. Malen til note 1 legger ikke opp til slik spesifisering og virker dermed noe vilkårlig i forhold til nevnte punkt.

UiS mener brukerne av regnskapet er opptatt av brutto inntekter. Ikke netto etter at investeringer, avskrivninger og avhendelser er ført bort. Det er vanskelig å se noen nytteverdi i dagens oppstilling for både mht virksomhetsstyringen og brukeren av regnskapet. Dette er etter vår mening kun med på å gjøre regnskapet vanskeligere å lese. I tillegg leder det til at noten er mer arbeidskrevende å sette opp.

20. Har dere konkrete forslag om forbedringer til
- a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?
Dette er ikke aktuelt for UiS.

Universitetet
i Stavanger

b. Leservennlighet?

UiS synes det er OK, men viser til spørsmål 19.

c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?

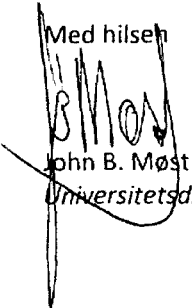
Her viser UiS til spørsmål 19.

d. Andre forhold ved oppstillingene?

UiS har ingen øvrige kommentarer.

På generelt basis vil Universitetet i Stavanger støtte forslag som legger opp til forenkling i struktur samt standardisering av rapporteringsprosessene som har som målsetting å begrense omfanget i arbeidet med rapportering. Samtidig er det viktig at den enkelte virksomhets fleksibilitet ivaretas og at rapporteringen reflekterer virksomhetens egenart. Kunnskapsdepartementet har, i samråd med UH-sektoren, de siste årene gjennomført en god prosess rundt målstyring og rapportering for underliggende virksomheter nettopp for å ivareta overordnet behov for rapportering samtidig som virksomhetenes egenart skal ivaretas.

Med hilsen

John B. Møst
Universitetsdirektør

Eli Løvaas Kolstø
Økonomi- og virksomhetsdirektør

17/11/13

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 04.03.2013
Deres ref.: 13/99
Vår ref.: 2013/010 SHELGESE

Høring - Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til brev datert 23.januar 2013 fra Kunnskapsdepartementet vedrørende forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Universitetet i Oslo (UiO) er enig i at det er nyttig med overordnede felles krav til rapportering for statlige virksomheter. Dette vil blant annet gjøre det lettere å sammenligne på tvers av sektorene. Spesielt for statlig sektor som ikke benytter SRS vil de foreliggende forslagene til standardisering av både årsrapport og årsregnskap være et steg i riktig retning for å oppna bedre styringsinformasjon, både internt i virksomheten og for staten som helhet. For nettbudsjettet virksomhet innebærer forslaget - slik UiO ser det - mindre endringer.

Vi har følgende kommentarer til de enkelte omradene i høringsnotatet:

1. Bakgrunn, formål og konsekvenser

- 1) UiO anser det som nyttig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering fra statlige virksomheter. Det er viktig at kravene holdes på et begrenset detaljeringsnivå.
- 2) Tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap er offentlige dokumenter som bør publiseres.
- 3) Informasjon som må unntas offentlighet kan inngå som vedlegg til årsrapporten, men det kan være en utfordring at enkelte deler av et samlet dokument skal unntas offentlighet.
- 4) For kvaliteten på dokumentene vil en utvidet oversendelsestfrist ha betydning, og frist 15.mars anbefales derfor av de to foreliggende alternativene.
- 5) UiO anser fra vårt ststed ikke endringsforslagene for å være av en slik karakter at det er behov for hjelp og veiledning.

2. Forslag til inndeling av årsrapport i innholdselementer

UiO har i det følgende tatt utgangspunkt i at rapporteringen først og fremst er ment for departementets oppfølging, og i mindre grad sett på som virksomhetens rapportering til andre interesserte. Det er derfor ikke gjennomgående kommentert detaljeringsgrad og omfang.

- 6) Virksomhetene er ulike både i kompleksitet og størrelse. Det bør derfor ikke fastsettes maksimumsgrenser for antall sider i en årsrapport, men det kan gis anbefalinger.

- 7) I forhold til dagens rapporteringskrav fra Kunnskapsdepartementet er det vanskelig å se at endringene vil skape et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet, men her er departementet nærmere til å vurdere dette.
- 8) Krav til inndeling av årsrapportene bør være på et slikt nivå at det er rom for virksomhetene til å dekke sine spesielle behov innenfor rammen, dvs kravene må ikke bli for detaljerte.
- 9) Når det gjelder virksomhetsleders signatur er det viktigste at den faktisk knyttes til årsrapporten, og mindre viktig hvor den plasseres. Det ville være naturlig å knytte den til punktet som heter «Leders beretning», men dersom det også skal legges inn et eget punkt som omhandler vurdering av framtidsutsikter bør virksomhetsleders signatur komme i etterkant av dette punktet. Dette gjøres i dag i UiOs rapportering.
- 10) I årsrapporten bør det være naturlig rom for å ta opp også viktige forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet. Dette vil skape en bedre helhet i forhold til virksomhetens samlede aktiviteter.
- 11) Dersom departementet i sine retningslinjer klarer å tydeliggjøre og presisere de forhold som anses som strategiske for virksomheten og som derfor skal rapporteres i selve årsrapporten, kan øvrige forhold med fordel legges inn som vedlegg.
- 12) Anbefalingene til innhold er omfattende og detaljerte. Dette kan være en utfordring i forhold til enkelhet og tydelighet i rapporten. Det må vurderes hva som er hensikten med årsrapporten og hva som er detaljert tilbakemelding til departementet. Det foreslås at virksomhetene i tillegg til å knytte kommentarer til måloppnåelse også skal redegjøre for virksomhetens ressursbruk og vurdering av om den er effektiv. Dette vil være krevende å redegjøre for på en seriøs måte innenfor en begrenset ramme. Departementet bør primært være opptatt av måloppnåelsen.
- 13) I punkt IV «Styring og kontroll i virksomheten» er det forutsatt omtalt en egen tilstandsrapportering knyttet til virksomhetens risikovurdering og eventuelle tiltak for å redusere risiko. UiO har god erfaring med å legge risikovurderingene sammen med omtalen av de enkelte områdene. Dette gir en bedre knytning mellom aktivitet, utfordringer og tiltak.
- 14) Vurdering av framtidsutsikter hører naturlig hjemme i en årsrapport. Kobling mot konsekvenser i forhold til strategiplanen bør være opp til den enkelte virksomhet å trekke inn. UiO har lagt opp til dette i sin rapportering til departementet.
- 15) Forholdet til sektorplaner mv bør best kommenteres på departementalt nivå, da avvikene i forhold til vedtatte planer ofte er knyttet opp til resultatet av politiske beslutninger.
- 16) Når det gjelder innholdet i ledelseskomentarene er forslaget til innhold allerede i hovedsak dekket av UiOs nåværende form for ledelseskomentar. Eventuelle endringer vil kun være omrokkeringer i presentasjon/rekkefølge av argumentene.
- 17) Oppstillingen av årsregnskapet må tilpasses nettobudsjetterte virksomheter. Slik det er foreslått vil det gi liten informasjon ut over det som allerede er note 1. I den grad oppstillingen ikke gir noen ny informasjon, bør den vurderes tatt ut for nettobudsjetterte virksomheter.

Virksomhetsregnskapet ser ut til å fremstå med en mal for virksomheter som benytter SRS og en annen for de som ikke benytter SRS. Det fremgår ikke at det er endringer som vil berøre praksis for UiOs vedkommende.

Mer generelt anser UiO at regnskapet må utformes med tanke på å gi god informasjon til alle interessenter, mens departementenes behov for kontroller og avstemminger bør holdes adskilt fra dette.

De foreslåtte endringene vil ikke gi vesentlig bedre styringsinformasjon sett fra UiOs stasjon. Det vil være en fordel lettere å kunne sammenligne seg med andre statlige virksomheter. Dette forutsetter imidlertid at overordnet departement i mindre grad gis mulighet til å tilpasse årsregnskapet til sektorspesifikke behov.

Med hilsen

Gunn Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektor

Marianne Gjesvik Mancini
økonomidirektor

Saksbehandler:

Stein Helgesen

22858348, stein.helgesen@admin.uio.no

UNIVERSITETET I
NORDLAND

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2013/245/008/AER

Dato: 04.03.2013

AD HØRING OM FORSLAG OM NYE KRAV TIL ÅRSRAPPORT OG ÅRSREGNSKAP FOR STATLIGE VIRKSOMHETER

Det vises til mottatt høringsbrev med frist 4.3.2013. I høringsbrevet fra KD er det ikke berørt hvordan dette i detalj forventes å påvirke fremtidige årsregnskap og årsrapporter for universitets- og høyskolesektoren.

Vi tolker høringsnotatet i hovedsak som rettet mot bruttobudsjetterte virksomheter, og vi velger derfor ikke å besvare de 20 enkeltstående høringsspørsmålene. UH-sektoren har et etablert regime med krav til innhold, oppstilling og frister for avlagt regnskap og revidert årsregnskap. Videre har vi et etablert regime for strategisk rapportering gjennom "Rapport og planer". Det er uklart hvordan innholdet i høringsnotatet vil berøre disse regimene.

Generelt er det viktig at sektoren inviteres til å delta i nødvendig "oversettelsesarbeid" i forhold til direkte konsekvenser av høringsnotatets innhold. Generelt er det viktig for Universitetet i Nordland at det jobbes videre med stabile, forutsigbare og effektive rapporteringsregimer. Dersom høringsnotatet gir nye løsninger for sektoren må disse være gjennomarbeidede, og være balansert mot ressurser brukt til det totale omfanget av rapportering.

Med vennlig hilsen

Anita Eriksen
økonomidirektør

Postadresse:
Universitetet i Nordland
Postboks 1490
8049 BODØ

Avdeling: Økonomiavdelingen
E-post: postmottak@uin.no
Internett: www.uin.no
Org.nr: 970 940 243

Saksbehandler: Anita Eriksen
Telefon: 75 51 73 87
Sentralbord: 75 51 72 00
Telefaks: 75 51 74 57

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Dato: 08.03.2013
Deres ref.: 13/99
Vår ref.: 2013/431

Besøksadresse: Gimlemoen 25A, Kristiansand
Direkte tlf:

Saksbehandler:

[E-post]

Høring om forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Det vises til høring om forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter. Vi takker for utsatt høringsfrist.

Universitetet i Agder ønsker ikke å gå inn på de enkelte høringsspørsmålene, men ønsker kun å gi noen generelle betraktninger:

Årsrapport

Forslaget til en mer strukturert årsrapport er i utgangspunktet positivt, og vi ser at dette kan være nyttig for flere deler av statlig sektor. UH-sektoren har derimot gjennom en årrekke utviklet sine «rapport og planer», samtidig som KD har utviklet sitt tildelingsbrev. KDs tildelingsbrev er i dag på et overordnet nivå, hvor man forventer at virksomheten selv utvikler strategi og virksomhetsplan.

Slik vi ser det vil det være vanskelig å tilpasse dagens modell til det foreslåtte oppsettet på en oversiktlig måte, samt at det vanskeliggjør universitetets gjennomgående virksomhetsstyring. Dette gjelder spesielt for planområdet. Det er viktig at universitetets strategiplan er den samme som vi rapporterer til departementet, slik at vi ikke må operere med to dokumenter – ett tilpasset malen og ett tilpasset universitetets strategi. Dette vil bli et steg tilbake for de fleste virksomheter i UH-sektoren. Rapportering om resultater bør følge samme oppsett som planen, og man må dermed operere med 2 dokumenter her også. Dette vil ikke i tråd med selve formålet med å innføre malen – øke kvaliteten uten å øke omfanget.

Årsregnskap

Det er viktig at årsregnskapet utarbeides slik at det blir informativt for brukerne. En av de viktigste brukerne vil være universitetets styre og kunnskapsdepartementet. Det er derfor viktig at informasjonen som fremkommer av regnskapet er enkelt forståelig. Deler av regnskapet som er av teknisk karakter bør ikke være en del av det formelle årsregnskapet. Eksempelvis mener vi at bevilgningsoppstillingen mer blir en kontrolloppstilling for staten enn allmenn regnskapsinformasjon.

Forslaget som foreligger er oppsett etter kontantprinsippet. UH-sektoren er nettobudsjetterte og følger et modifisert regnskapsprinsipp. En omarbeiding av regnskapet vil både føre til merarbeid, men også vanskeliggjøre informasjonen for de enkelte brukergruppene.

Med vennlig hilsen

Kjetil Hellang

Økonomidirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
2013/1439-STVE

Dato
07.03.2013

Høringsuttalelse - årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 23.01.13 med høring av forslag fra Finansdepartementet, datert 19.12.12, om behov for å etablere en felles mal for presentasjon av årsrapport og årsregnskap i staten. Ønsket fra Finansdepartementet er å øke kvaliteten av resultatrapporteringen i statsforvaltningen uten at omfanget av rapportering øker. UiB mottok rapport og mal fra FD i brev fra KD.

Universitetet i Bergen er enig i at omfanget av resultatrapportering ikke bør økes. Det er viktig at opplegget for rapportering bidrar til å oppsummere resultater for å videreutvikle institusjonene.

Finansdepartementets forslag til innholdselementer i rapporteringen synes i stor grad å følge det opplegget Kunnskapsdepartementet benytter ovenfor universiteter og høyskoler. Samtidig som det hensynet til standardiserte rapportmaler ivaretas, er det viktig at det er mulig med noe fleksibilitet, slik at rapporteringen reflekterer virksomhetens egenart.

Høringen tar også opp problemstillinger om virksomhetsregnskapet. Vi vil understreke at det ikke er ønskelig med ytterligere rapportering i form av et bevilgningsregnskap. Vi mener det eksisterende opplegget for rapportering til kapitalregnskapet ivaretar dette hensynet for universiteter og høyskoler.

Sigmund Grønmo
rektor

Kari Tove Elvbakken
universitetsdirektør

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

Svar på høring om forslag til nye krav om årsrapport og årsregnskap

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 23. januar d.å., og vil med dette gi vårt svar på høringen om forslag til nye krav om årsrapport og årsregnskap.

Vi vil innledningsvis gi uttrykk for at vi synes at det er positivt at Finansdepartementet har utarbeidet et forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Forslag til nye krav

Spm. 1: En felles mal vil, utover å øke kvaliteten, gjøre det enklere for virksomhetene å innfri forventningene til rapporteringen og gjøre det enklere å gjøre analyser på tvers i sektoren, eller mellom institusjoner underlagt ett departement.

Spm. 2: Vi tror det kan være positivt at tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter publiseres. Det er sentral informasjon fra virksomheter i offentlig sektor, som kan være interessant både for andre tilsvarende virksomheter eller for allmennheten.

Spm. 3: Vi ser at det kan være hensiktsmessig at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten.

Spm. 4: Frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap bør være 15. mars. Ikke all relevant informasjon er tilgjengelig slik at vi kan rapportere forhold rundt den på et tidligere tidspunkt.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Spm. 5: Det bør foreligge veiledning til både årsrapport og årsregnskap som gir en utfyllende beskrivelse og klare definisjoner av begrep og sammenhenger. Det er viktig med tanke på kvalitet i dokumentet.

Innhold i årsrapporter

Spm. 6: Etter vår oppfatning vil det ikke være naturlig å fastsette en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport. Det kan være at virksomheten finner det naturlig å gi uttrykk for flere forhold,

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Regnskapssjef
7491 Trondheim	E-post: postmottak@adm.ntnu.no	Hovedbygget Høgskoleringen 1 Gløshaugen	+ 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	Tove Tveråmo Tlf: + 47 735 98 079

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

eller detaljert, og det bør det være rom for. Departementet bør heller vurdere om årsrapporten kan deles i en obligatorisk og fri del.

Spm. 7: Etter vår oppfatning vil forslaget til struktur gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet. Det vil også være en fordel for andre som har interesse av informasjonen i årsrapporter i statlig sektor.

Spm. 8: Vi mener at det er hensiktsmessig med felles maler for rapportering. Det vil ikke bli det dersom det åpnes for individuell rapporteringsform.

Leders beretning

Spm. 9: Det vil være naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt 1 Leders beretning.

Årets aktiviteter og resultater

Spm. 10: Det kan være hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten å ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige for virksomheten.

Spm. 11: Vi tror det kan være hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering.

Spm. 12: Vi stiller spørsmål ved at det skal redegjøres for virksomhetens ressursbruk og vurderinger av om denne er effektiv. Det vil være svært krevende å redegjøre for på en god måte. Etter vår oppfatning bør det være fokus på måloppnåelse. Vi mener derfor at analyse og vurdering av resultater og/ eller oppnådde effekter er det mest interessante. Vi foreslår at kulepunktet om redegjørelse for virksomhetens ressursbruk mv. fjernes.

Styring og kontroll i virksomheten

Spm. 13: Forvaltning av eiendomsmasse og aksjeinteresser er vesentlig for vår virksomhet, og kanskje relevant for hele sektoren.

Vurdering av framtidsutsikter

Spm. 14: Vi ønsker ikke ett spesifikt krav om å redegjøre for hvordan nåværende strategiplan vil bli påvirket, men heller hvordan den vil påvirke vår virksomhet på kort og lang sikt. Her bør en være bevisst på hvordan man beskriver den informasjonen man ønsker.

Spm. 15: Vi mener at det ikke vil være hensiktsmessig å stille krav til den enkelte virksomhet/institusjon om å vurdere hvordan våre framtidsutsikter vil påvirke langtidsplaner for sektoren. Etter vår oppfatning bør det være departementets oppgave å vurdere eventuelle konsekvenser rapportene vil ha for langtidsplaner i sektoren.

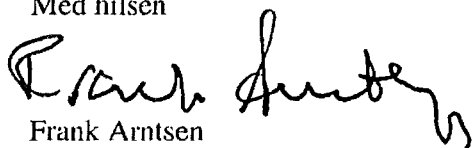
Årsregnskap

NTNU er en nettobudsjettert virksomhet, slik at vi legger til grunn at malen for virksomhetsregnskap ikke vil bli gjort gjeldende for oss. Vi forutsetter at vi fortsatt skal legge SRS 1 til grunn ved regnskapsavleggelsen. Bevilgningsoppstillingen er utarbeidet for bruttobudsjetterte virksomheter, så den vil heller ikke bli gjort gjeldende for oss slik den foreligger i forslaget. Våre kommentarer knyttet til årsregnskapet er derfor av generell karakter.

Formålet med regnskapsdokumentet er å gi en oversikt over virksomhetens økonomiske stilling. Noteinformasjonen skal gi utfyllende kommentarer til regnskapet. Det er mange interessenter (brukere) av årsregnskapet til den enkelte virksomhet. For vår institusjon er det bl.a. viktig å gi styret vårt god og relevant regnskapsinformasjon slik at de kan danne seg et bilde av den økonomiske stillingen.

Vi ønsker at det skilles mellom regnskapsdokumentet som skal gi en oversikt over den økonomiske stillingen og som gjøres kjent for mange interessenter, og departementets behov for kontroll og avstemming. Vi oppfatter at bevilgningsoppstillingen og for eksempel note 5 i forslag til virksomhetsregnskap i større grad dekker et kontrollbehov hos departementet enn at det gir vesentlig regnskapsinformasjon.

Med hilsen

Frank Arntsen

Økonomi- og eiendomsdirektør

Tove Tveråmo

Regnskapssjef

Norges
musikkhøgskole
Norwegian Academy
of Music

Kunnskapsdepartement (KD)
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Oslo
05. mars 2013

Vår ref.
2013/108

Deres ref.
13/99

Høringssvar – forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet om forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter, datert 23. januar 2013, med høringsfrist 4. mars 2013.

Vi går ikke inn på hvert enkelt hørings spørsmål, men sier noe generelt som er viktig for NMH å kommunisere i denne forbindelse.

NMH støtter generelt en mer standardisering av årsrapporten ift krav til innhold og struktur. Det er likevel viktig at den enkelte virksomhets egenart ivaretas gjennom rapporteringen. I tillegg vil vi påpeke at dette ikke må innebære en utvidelse i omfanget av dagens årsrapportering. Foreslått punkt 3. i årsrapporten må ikke omfatte hele dagens "rapport og planer". Det bør angis en veiledende fordeling av størrelse på punktene 1-5 i årsrapporten, uten at det nødvendigvis fastsettes en maksimumsgrense for antall sider totalt. Videre synes vi det er fornuftig å fokusere fremover i årsrapporten for blant annet å koble strategi og handlingsplaner med langsiktig ressursdisponering.

Forslaget til oppsett av årsregnskapet gjelder i hovedsak bruttobudsjetterte virksomheter. Vi vil presisere at vi ikke ønsker en ytterligere rapportering i form av et bevilgningsregnskap. Eksisterende direkte kontantstrømoppstillingen og rapportering til kapitalregnskapet ivaretar dette for vår sektor, slik vi ser det.

Tove Blix
Tove Blix
direktør

Birgit Marøy
Birgit Marøy
økonomisjef

Kunnskapsdepartement
Pb 8119 Dep
0032 Oslo

Avdeling for styring, økonomi og drift

Vår referanse:	Vår dato:
2013/68	04.03.2013
Deres referanse:	Deres dato:
13/99	23.01.2013

Høring om forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vedlagt oversendes høyskolens svar og kommentarer til departementets høringsspørsmål.

- 1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?
NHH: Kunnskapsdepartementet legger i dag føringer for både innhold og struktur og for offentlig publisering av institusjonenes årlige *Rapport og planer*. NHH ser det som en fornuftig ordning at alle institusjonene rapporterer på en måte som gjør at man kan sammenligne på tvers og finne igjen de ulike elementene i rapportene.
- 2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?
NHH: Ut fra hensynet til offentlighetens muligheter for innsyn, bør årsrapporter, årsregnskap osv. publiseres. For universiteter og høyskoler krever Kunnskapsdepartementet at årsrapportene blir oversendt *Database for statistikk om høgre utdanning* (DBH) for så å bli publisert på deres nettsider. Det er også vanlig at institusjonene selv legger årsrapportene ut sine internettsider. Videre blir alle data om viktige utviklingstrekk ved institusjonene publisert på DBH og vurdert i departementets årlige *Tilstandsrapport for høyere utdanning*. Det vil derfor gi liten mening å ikke publisere den enkelte institusjons årsrapport.
- 3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?
NHH: Forslaget om å legge inn evt informasjon som skal unntas offentlighetene som vedlegg til årsrapportene virker fornuftig.
- 4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?
NHH: Alle institusjonene innenfor høyere utdanning skal rapportere på forskningsresultater. Dette er et område som departementet og institusjonene legger stor vekt på. I dag blir resultatene publisert på DBH 15.mars. Det har lenge vært problematisk at disse resultatene og institusjonenes vurdering av ikke er klare før etter fristen for oversendelse av *Rapport og planer*.

Det hadde vært en fordel om disse datoene ble samordnet slik at forskningsresultatene ble publisert noen uker før fristen for avlevering av årsrapporten. NHH foreslår derfor at fristen for årsrapportene settes til 15.mars og at fristen for publisering av forskningsdata blir senest 1.mars.

- 5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?
 NHH: NHH ser ikke at det er behov for særskilt hjelp eller assistanse i forbindelse med en evt. omlegging av struktur eller innhold i årsrapporten. NHH vil kunne implementere de nye krav som skisseres for årsregnskap i staten.
- 6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?
 NHH: De offentlige Institusjonene og virksomhetene er svært ulike, både med hensyn til mål for virksomheten, organisering, kompleksitet og størrelse. Institusjonene må derfor ut fra egne mål vurdere årsrapportenes omfang.
- 7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?
 NHH: Ingen kommentar
- 8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?
 NHH: NHH ser det ikke som problematisk at det blir innført en ordning med felles krav til struktur og innhold for de underliggende virksomhetene.
- 9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?
 NHH: Ingen kommentar
- 10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?
 NHH: De enkelte virksomhetene bør kunne ha anledning til å kommentere andre forhold enn de som strengt tatt blir etterspurt i departementet tildelingsbrev.
- 11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?
 NHH:

Høyskolene og universitetene har i dag omfattende krav til data-rapportering til DBH og andre offentlige instanser på særsonråder.

Når det gjelder den selve årsrapporten, bør den ha et strategisk fokus. Det vil alltid kunne diskuteres om hvorvidt alle departementets spørsmål og alle institusjonenes vurderinger virkelig er av strategisk karakter. Det vil likevel ikke være hensiktsmessig å skille mellom «strategisk» og «ikke-strategisk» tema i årsrapporten.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?
 NHH: NHH ser det som fornuftig at årsrapporteringen inkluderer hovedpunktene slik de er skissert i høringsnotatet.

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?
 NHH: Ingen kommentar

14) Bør vurderingene av framtidssikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?
 NHH: En strategiplan vil være utarbeidet for å ligge relativt fast over flere år. Det vil derfor kun unntaksvis være behov for å endre egne strategier. Men i tilfeller der utviklingene tilsier dette, vil virksomhetene naturligvis endre egen strategi og automatisk kommentere dette i årsrapporten. Et særskilt krav om konkrete vurderinger på dette punktet vil derfor være overflødig.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?
 NHH: På samme måte som Kunnskapsdepartementet i dag gir styringssignaler til universitetene og høyskolene ved felles overordnede målsettinger, vil innføring av en langtidsplan for høyere utdanning gi styringssignaler som institusjonene må ta hensyn til. Disse signalene vil i neste omgang være førende for den enkelte institusjons egne strategier og den årlige rapporteringen til departementet. Innenfor sektoren vil det derfor ikke innebære noe nytt at det er et samspill mellom departementets og institusjonenes langsiktige planer.

NHH ser det som naturlig at det blir en sterk kobling mellom en overordnet langtidsplan for sektoren og vår egen strategi, og at dette blir et tema i dialogen mellom departementet og høyskolen.

16) Er forslaget til innhold i ledelseskommentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?
 NHH: Forslaget til innhold i ledelseskommentaren virker relevant og hensiktsmessig.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

NHH: Forslag til oppstilling av årsregnskapet virker hensiktsmessig. Imidlertid: som nettobudsjettert virksomhet finner NHH de tilpasninger som skisseres i høringsnotatet hensiktsmessig vedr bevilgningsoppstillingen. Når det gjelder virksomhetsregnskapet benytter NHH SRS.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

NHH: Vår vurdering er at forslag til oppstillinger gir relevant informasjon.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

NHH: Vår vurderingen er at oppstillingen er fleksibel nok.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?

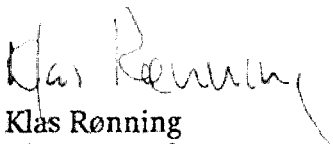
b. Leservennlighet?

c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?

d. Andre forhold ved oppstillingene?

NHH: NHH har ingen andre kommentarer.

Med vennlig hilsen

Klas Rønning
Økonomisjef

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres dato: 23.01.2013
Deres referanse: 13/99
Vår dato: 04.03.2013
Vår referanse: 2013/95
Vår saksbehandler:
Knut.G.Aspenes@hive.no

Høringssvar fra Høgskolen i Vestfold - forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til departementets brev fra 23. januar med høringsspørsmål og høringsfrist 4. mars 2013. Nedenfor følger våre svar og kommentarer under hvert av høringsspørsmålene (nummerering som i underlaget fra finansdepartementet).

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Ja, vi støtter dette.

2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Ja, vi støtter dette.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Ja, vi støtter dette.

4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

Fristen bør være 15 mars.

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Lite eller inget behov.

Vi synes forslaget til bevilgningsoppstilling er god. For å avhjelpe arbeidet med en slik oppstilling foreslår vi at det utarbeides mer ensartede tildelingsbrev for tilleggsbevilgninger (mer «standardisert» oppsett), samt at det sendes ut en liste over alle årets bevilgninger og tildelinger til underliggende enheter.

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Ja, vesentlighetsprinsippet blir da lettere å ivareta.

7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

Ja, strukturen i forslaget, fokus på mål og resultater, samt krav til vesentlighet vil gi et overordnet bilde på riktigere nivå ift å ivareta et mer strategisk styringsgrunnlag.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Nei. Dette forutsatt at strukturen utvikles til å ivareta nettobudsjetterte virksomheter på en god måte.

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Vi mener det er naturlig å knytte signaturen til punkt I Leders beretning.

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Ja, vi mener det er avgjørende. Høgskoler er underlagt UH loven med egne institusjonsstyrer som blant annet vedtar institusjonens strategi og faglige satsninger. Dette er hovedaktiviteter som ikke omtales i tildelingsbrevet.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Ja, vi støtter dette. Ikke strategiske oppdrag og rapporteringer bør ivaretas som vedlegg til årsrapporten. Det bør også vurderes å fastsette en maksimumsgrense på antall sider i et vedlegg.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Ja.

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Nei, men det bør være en føring på at rapporteringen er på overordnet nivå og omhandle vesentlige forhold.

14) Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Ja.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Rapporten bør være på virksomhetsnivå i innhold, men kan henvise til nasjonale og sektorvise strategier der det er relevant.

16) Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

Ja.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

Ja, med forutsetning om at den utvikles til å ivareta nettobudsjetterte virksomheter på en god måte, samt sektorvise forhold (f eks noten for avregning med statskassen).

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Ja.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Ja.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?

b. Leservennlighet?

c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?

d. Andre forhold ved oppstillingene?

Ingen ytterligere forslag.

Høgskolen i Vestfold synes høringsforslaget er spennende og kan bli et viktig bidrag enhetlig økonomiforvaltning og rapportering.

Med vennlig hilsen

Terje Thomassen
Økonomidirektør
Høgskolen i Vestfold

Dato : 04.03.2013
Vår ref. : 2013/262 - 2452/2013
Dykkar ref.. : 13/99
Dykkar dato: : 23.01.2013

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

HØRING OM FORSLAG OM NYE KRAV TIL ÅRSRAPPORT OG ÅRSREGNSKAP FOR STATLIGE VIRKSOMHETER

Vi viser til høringsdokument vedrørende forslag til nye krav til årsrapport og regnskap for statlige virksomheter av 23.1.13.

Vi gir med dette en uttalelse, men anser det for nødvendig at KD samarbeider med UHR om høringsuttalen fra KD.

Generelt har Kunnskapsdepartementet og virksomhetene jobbet godt de siste årene med å tilpasse og implementere mål- og resultatstyring og risikostyring, og har et plan- og rapporteringssystem mellom virksomhet og departement som utvikler seg i rett retning. Vi må ikke lage et mer tidkrevende rapporteringssystem for rapporteringens del. Hovedhensikten med rapportering er at den skal være til nytte i videreutvikling av institusjonen internt, og viktig som ledd i dialogen om videreutvikling sammen med KD. I et slikt perspektiv vil det ofte være institusjonen selv som vet hvor hovedfokus i en rapport bør være, og at dette ikke drukner i generelle krav til alle institusjoner. Med UH-sektorens egendefinerte virksomhetsmål vil vi langt på veg definere eget fokus. KD og UH-sektoren har kommet dit bl.a. etter en erkjennelse av at selv institusjoner med like formål er svært ulike. Det er flere elementer i denne høringen som kan dra oss noen steg tilbake i den utviklingen KD og UH-sektoren har gjennomført og gjennomfører knyttet til styring. Det er viktig å formidle dette til Finansdepartementet, og at det ikke utvikles nye krav som ikke bygger oppunder denne utviklingen. I et slikt perspektiv er det likevel elementer i høringsnotatet som er interessant.

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter ?

I forhold til høringsspørsmålet mener vi at det ikke bør stilles krav til årsrapporter.

Vi ser at det blir vanskelig, og svært omfattende, å etablere en felles årsrapport der alt skal inngå. Vi har for eksempel i dag frist for avlegging av regnskap og lederkommentarer til

Postadresse: Klingenbergevegen 8, 5414 STORD	Telefon: +47 53 49 13 00	E-post: postmottak@hsh.no	Saksbehandler: Kirsten Bakken
Besøksadresser: Klingenbergevegen, Stord Bjørnsons gate 45, Haugesund	Telefaks: +47 53 49 14 01	Internett: www.hsh.no	Direktetlf.: 53 49 14 67

15.februar, og frist for 'Rapport og plan' 15.mars. Pga. UH-sektorens frist for rapportering av bl.a. studentdata 15.februar er det ikke mulig å framskynde 'Rapport og plan' til 15.februar. KD har heller med rette utsatt fristen fra 1.mars til 15.mars. Elementene som Finansdepartementet mener skal inngå i en årsrapport er relevant for institusjonene, men de blir lagt fram for styret i ulike saker iløpet av året. Det kan for eksempel legges opp til at ulike type dokumenter/saker skal legges ut på DBH for å lage en database med informasjon om hver institusjon. Dette er slik KD i det siste også har begynt å bruke DBH.

Med UH-sektorens problematikk knyttet til datoer i februar/mars, kan det være hensiktsmessig og trekke inn/kopiere hovedkonklusjonene fra lederkommentarer til regnskapet inn i 'Rapport og plan' slik det er foreslått i 'Punkt I Leders beretning'. Dette vil gi en mer helhetlig vurdering.

'Punkt II Introduksjon til virksomheten og hovedtall' ligger i malen til lederkommentarene til regnskapet i dag. Denne kan godt flyttes til rapport og plan og kan inneholde :

- formål
- nøkkeltall (som hentes automatisk)
- oppdatert strategisk plan

I 'Punkt III Årets aktiviteter og resultater' skisseres det krav til årsrapport som helt klart må prøves ut før enn det stilles krav til denne type analyser og vurderinger. Viser generelt til innledningen der det kommenteres viktigheten av å legge vekt på institusjonens kunnskap om egen virksomhet og at dette ikke drukner i en rekke krav til rapportering. Det er stor forskjell på de statlige virksomhetene og man risikerer mye rapportering som ikke gir relevant informasjon. Eventuelle behov for felles informasjon kan løses ved å rapportere disse til databasen (ref. DBH).

'Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten' faller naturlig inn i vår 'Rapport og plan' slik som kvalitetssikringssystem, risikostyring, intern kontroll og virksomhetsstyring. Er det spesielle systeminnføringer og oppfølging ber KD spesielt om dette. Avdekking av feil/mangler etc., og tiltak knyttet til dette, vil i all hovedsak ikke være på et slikt overordna nivå som vi rapporterer til KD. Denne type saker vil som oftest være unntatt offentlighet.

'Punkt V Vurdering av fremtidsutsikter' bør hektes mot resultatene og målstrukturen i pkt. III. Overordna fremtidsutsikter bør gå inn i pkt.I lederkommentaren.

2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Dette bør absolutt være offentlig og publiseres. Dette gjøres i dag for UH-sektoren.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Unntatt offentlighet bør ikke oppgis i sammenheng med offentlig informasjon da det er vanskelig å håndtere rent praktisk.

4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15.mars?

Viser til pkt.1 . Dersom det er aktuelt å ha en felles frist, vil 15.mars være mest aktuell for virksomhetene i UH-sektoren.

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Behov for hjelp og veiledning kommer helt an på resultatet av denne prosessen.

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Vi mener dette er vanskelig da det er så forskjellige type virksomheter i staten.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Jfr. punkt 1 over mener vi at det ikke bør stilles krav til årsrapporten. UH-sektoren er som nevnt i en god utviklingsfase med egne virksomhetsmål og styringsparametre og rapportering i forhold til dette.

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Har liten betydning, men i prinsippet må virksomhetens leder stå inne for hele rapporten som skal sendes til eier.

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Jfr. våre innspill over. Vi ser at en oppbygging av rapporten etter våre egne virksomhetsmål og styringsparameter øker verdien av rapporten. Virksomheten kan sette fokus der skoen trykker. Det må uansett ligge frihetsgrader i en rapport til eier.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Ja, det kan være hensiktsmessig å skille strategisk rapportering og annen rapportering. Eventuelt kan annen rapportering legges direkte inn i DBH.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Dersom virksomheten har en god målstruktur og styringsparametre, skal det ikke være nødvendig med de ekstra punktene/rapporteringskravene som er foreslått her. Virksomheten selv balanserer hva som er viktig å rapportere/vurdere i forhold til sine virksomhetsmål.

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Generelt bør en være særs kritiske til hvilke rapporteringskrav som stilles.

Høringsspørsmål vedrørende regnskapet gir vi ikke spesifikke tilbakemeldinger på, annet enn at dette synes rettet mot bruttobudsjetterte virksomheter og at nettobudsjetterte virksomheter må ivaretas på en god måte.

Med venleg helsing

Tage Båtsvik
direktør

Kirsten Bakken
økonomisjef

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo**Økonomi- og driftsenheten**
Saksbehandler: Henrik Biørnstad
Besøksadr: A3-007, Rønnen
Telefon: 69 21 50 58
E-post: henrik.biornstad@hiof.no
Telefaks:

Deres ref.:

Vår ref.: 2013/271

Dato: 04.03.2013

Høringssvar - Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Det vises til høringsdokumenter av 23/1 i år, om forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Generell tilbakemelding

Høgskolen mener dagens regime innenfor KD sitt område fungerer godt. Prosessen med en forholdsvis tidlig rapportering av avlagt regnskap og en overordnet ledelseskommentar, etterfulgt av en gjennomarbeidet Rapport og planer noe senere, er god. Eier får forholdsvis raskt oversikt over institusjonens økonomiske stilling, mens Rapport og planer gir eier og institusjon en god virksomhetsgjennomgang hvor fokus kan være mindre på økonomi og mer på fag og resultater. Høgskolen ville derfor foretrukket en videreføring av dagens regime, og ser ikke at en harmonisert prosess isolert sett skaper betydelig verdi for høgskolen.

Høgskolen ser ikke at den foreslåtte harmoniseringen vil øke kvaliteten i resultatrapporteringen i særlig grad i UH-sektoren. Dette betyr selvfølgelig ikke at andre sektorer kan få et løft gjennom en godt implementert harmoniseringsprosess.

I høringsnotatet fremsettes det også at den beskrevne standardisering vil gi økt regnskapskvalitet, gjøre regnskapene og årsrapportene mer tilgjengelige for departementet, samt gi bedre rammer for kompetanseutvikling og rekruttering innenfor regnskapsområdet. Som nettobudsjettert virksomhet innenfor KD sitt område mener høgskolen at mye av det beskrevne potensialet allerede er tatt ut.

Høgskolen er meget komfortabel med dagens ordning for regnskapsrapportering. Høgskolen rapporterer sitt virksomhetsregnskap etter KD sin rapporteringsmal inklusive nøkkeltalls- og kontrolloppstillinger, mens KD, etter høgskolens antakelse, ivaretar en aggregert forenklet kontantregnskapsrapportering som brukes i det overordnede statsregnskapet. Denne arbeidsdelingen opplever høgskolen som god. Høringsnotatet har fokus på brutto-budsjetterte virksomheter. Dersom en harmonisering som skal fange både brutto-budsjetterte og netto-budsjetterte virksomheter medfører at netto-budsjetterte virksomheter skal ha økt fokus på kontantregnskap, oppleves dette som uheldig. Det er uklart for høgskolen om høringsnotatet legger opp til dette.

Høgskolen mener at den beskrevne harmonisering vil medføre økt ressursbruk på området. Punkt III dekker mesteparten av dagens Rapport og planer, mens både punkt II – IV – V representerer økede rapporteringskrav. Der Rapport og planer forsøker å være en rapport med fokus på resultater og relevante nye forhold, representer punkt II et mer statisk kapittel

som kan ha relativt liten verdi. Rapport og planer inneholder fokus på styring og kontroll, men en fokusering av dette området i et eget kapittel IV representerer etter høgskolens skjønn et økt rapporteringskrav. Dette kan være relevant, men slik det er beskrevet i høringsnotatet vil dette være et utfordrende og ressurskrevende kapittel å utforme. Rapport og planer skal i dag ha fokus på rapporteringsåret, selv om blikket også løftes mot kommende år. Punkt V synes å kreve en mer omfattende gjennomgang av fremtidsutsikter enn i dag.

Når det gjelder regnskapsområdet registrerer høgskolen at det forutsettes mer eller mindre helautomatiserte løsninger basert på ny standard kontoplan. Dersom det ikke tilrettelegges for dette, kan nye regnskapsmaler drive et økt ressursbehov. Erfaringsmessig viser det seg at det er utfordrende å realisere helautomatiske løsninger.

Dersom DFØ skal brukes som et verktøy for å realisere en harmonisering på regnskaps- og rapporteringssiden i staten, er det logisk at alle berørte virksomheter får trekke på deres kapasitet og kompetanse, ikke bare de virksomheter som er regnskapskunde hos dem. Høgskolen mener det er logisk at Finansdepartementet finansierer denne type bruk av DFØ sine ressurser i et eventuelt implementeringsprosjekt.

Det at daglig leder signerer årsrapport og regnskap er bra. Det er også bra at det vurderes om styret skal signere regnskap og årsrapport slik det gjøres i aksjeselskaper. Dersom disse signeringene skal ansvarliggjøre på samme måte som i privat sektor, bør imidlertid disse signaturer først påføres når alle prosesser vedrørende årsregnskapet og årsrapporteringen er avsluttet. Dette innebærer at revisor bør ha avsluttet sitt arbeid og rapportert til virksomheten før daglig leder og styret signerer. Det virker unaturlig å tillegge daglig leders og styrets signaturer samme betydning som i aksjeselskaper, dersom signaturene skal påføres avlagt regnskap før revisjon.

De enkelte hørings spørsmål besvares etter beste evne i tabellen nedenfor:

Nr.	Spørsmålstekst
1	<i>Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?</i> Det er forståelse for at det fra sentralt hold kan ha mange fordeler. Fra høgskolens posisjon vurderes eventuell oppside å være liten. Generelt bør imidlertid en felles mal være relativt åpen for å ta høyde for de store forskjellene mellom virksomhetene, også når det gjelder praktisering av styringssystemet.
2	<i>Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?</i> Publisering av dette oppleves ikke som noe problem.
3	<i>Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?</i> Dette kan være en hensiktsmessig løsning.
4	<i>Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?</i> Fristen bør være 15.mars for å gi mulighet til god kvalitetssikring og styrebehandling.
5	<i>Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?</i> KD må gi føringer slik at sektoren tolker begreper likt. KD må sikre at utarbeidelse av antydde automatisert løsninger med basis i standard kontoplan realiseres.
6	<i>Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?</i> Dette vurderes som lite hensiktsmessig. Dersom institusjonene ikke klarer seg innfor en eventuell maksimumsgrense, vil informasjon legges i vedlegg i stedet. Det er bedre da å gi klare retningslinjer om at rapporten skal være fokusert om vesentlig informasjon og kortfattet i sin form.
7	<i>Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?</i> Ikke besvart av høgskolen.
8	<i>Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?</i> Det virker uhensiktsmessig med unntak, men en innkjøringsperiode hvor en gradvis tilpasning gjøres virker rimelig. Institusjonene er vant til å forholde seg til endrede krav, og dette er håndterbart så lenge krav kommuniseres i rimelig tid.

9	<i>Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?</i>
	Se høgskolens kommentar om signaturer under avsnittet «generell tilbakemelding».
10	<i>Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?</i>
	Det er hensiktsmessig og dette gjøres i dag innenfor vår sektor.
11	<i>I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?</i>
	Det kan være en grei løsning å legge ikke-strategisk rapportering i vedlegg. En enda bedre løsning ville være å fjerne rapporteringskrav som ikke er av strategisk betydning.
12	<i>Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?</i>
	Anbefalingene under punkt III oppleves som greie. Høgskolen tolker retningslinjene dithen at mesteparten av dagens Rapport og planer i høgskolesektoren ville falle under punkt III. I så måte har høgskolen vanskelig for å se for seg en kortfattet rapport.
13	<i>Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?</i>
	Høgskolen har ingen tilføyelser på dette området.
14	<i>Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?</i>
	For virksomheten virker det naturlig at vurdering av framtidsutsikter bør inneholde dette aspektet.
15	<i>I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?</i>
	Punkt V i årsrapporten bør være konsistent med slike langtidsplaner, dvs. godt integrert.
16	
-	Spørsmålene er ikke besvart konkret av høgskolen, da malen har fokus på bruttobudsjettet virksomhet.
20	

Med hilsen

Henrik Biørnstad
Økonomidirektør

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

FORSLAG OM NYE KRAV TIL ÅRSRAPPORT OG ÅRSREGNSKAP FOR STATLIGE VIRKSOMHETER – HØRINGSUTTALELSE FRA HØGSKOLEN I NORD-TRØNDELAG

Vi viser til brev datert 23. januar 2013, deres ref 13/99, med svarfrist 4. mars 2013.

Innledningsvis vil vi anføre at flere av spørsmålene er svært relevante med et perspektiv fra en høgskole, andre vil være mer relevante for departementsnivået. Vi har følgelig anført våre oppfatninger til de fleste av spørsmålene som reises i høringsnotatet fra finansdepartementet, mens noen av spørsmålene har vi latt stå åpne.

1. Til spørsmål 1; *«er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?»*

Ja

2. Til spørsmål 2; *«bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?»*

Ja

3. Til spørsmål 3; *«er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?»*

Ja

4. Til spørsmål 4; *«bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?»*

15. mars

5. Til spørsmål 5; *«hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?»*

Vi vil anse det gunstig med sektorspesifikke veiledninger fra departementet, og peker videre på at kravene gjerne må følges av utarbeidelse av sektorspesifikt malverk. Det synes kostnadseffektivt at dette gjøres felles og en gang, og ikke ved hver enkelt enhet i sektoren.

Postadresse:
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Postboks 2501
7729 Steinkjer

Fakturaadresse:
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Fakturamottak
Postboks 376 Alnabru
0614 Oslo

Kontakt:
(+47) 74 11 20 00 (tlf.)
(+47) 74 11 20 01 (faks)
postmottak@hint.no
www.hint.no

Organisasjonsnr:
971 575 905

6. Til spørsmål 6; «*bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?*»

Ja

7. Til spørsmål 9; «*er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?*»

Etter punkt I. Dette kapitelet viser samlede resultater, de viktigste prioriteringer. Naturlig å knytte virksomhetsleders signatur her, og så vil flere detaljer følge i kapitlene etter det første overordnede hovedbilde.

8. Til spørsmål 10; «*dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i rapporten?*»

Ja, det bør åpnes for dette. Forhold utenfor tildelingsbrevet kan være viktige og relevante å synliggjøre i rapporten. Spesielt med tanke på at rapporten også skal tjene sin hensikt internt.

9. Til spørsmål 11; «*i dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?*»

Ja. Rapporteringstrykket oppleves som omfattende ute på høgskolene. Å gjøre dette skillet vil bli mottatt positivt. Herunder ligger også et ønske om å unngå situasjoner hvor samme informasjon skal gis flere ganger i ulike rapporteringer. Rapporteringsdata bør samles mest mulig i en felles elektronisk base – jfr. DBH.

10. Til spørsmål 13 «*er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?*»

Vårt innspill til vurdering av forhold ut over de nevnte er; «*utvikling og tilstand infrastruktur*».

11. Til spørsmål 14 «*bør vurderingen av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?*»

Ja. Dette vil være relevant både for departementet og andre målgrupper for rapporten.

12. Til spørsmål 16; «*er forslaget til innhold i ledelseskommentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?*»

Ja, og det virker riktig at formuleringen «*i denne delen kan eksempelvis følgende inngå*» er brukt. Denne kommentaren bør peke på vesentlige trekk og ikke bli for detaljert eller omfattende.

13. Til spørsmål 16-20 generelt: Her er det anført at oppsettene gjelder bruttobudsjetterte virksomheter, og at for virksomheter som benytter SRS, vil virksomhetens resultat- og

balanseoppstilling være regulert av standarden SRS 1. Vi har ingen kommentarer på de oppsettene som er foreslått for bruttobudsjetterte virksomheter. Dersom disse nye oppsettene i neste omgang vil gi seg utslag for de standarder vi benytter vil vi gjerne uttale oss til disse.

Med hilsen

Beate Aspdal
direktør

Tomm Sandmoe
økonomisjef

Høgskolen i Hedmark

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Saksbehandler Ellen Anne Vassmo Kjenstadbakk

Telefon 62 43 00 87

Deres ref 13/99

Vår ref 2013/208

Dato 01.03.2013

Side 1 av 1

Svar på høring om forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til brev av 23.01.2013 hvor institusjonene i UH-sektoren er bedt om å gi tilbakemelding på høringsspørsmål og andre innspill.

Høgskolen i Hedmark ønsker med dette å gi følgende innspill vedrørende årsrapport og årsregnskap for nettobudsjetterte virksomheter.

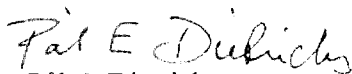
Vi mener at kvalitet på rapportering i UH-sektoren kunne blitt styrket ved at det utvikles en veileder til rapporteringsmalen fra Kunnskapsdepartementet (KD). Det vil si en veileder som gir relevant informasjon om *hva* som skal rapporteres og *hvordan* man skal rapportere. Det kan dras paralleller til ligningspapirene fra skatteetaten til næringslivet. Her er det utarbeidet rettledninger på hvert enkelt skjema, helt ned på postnivå.

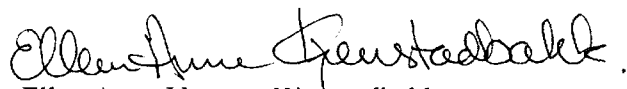
Det hadde vært en fordel at de fastlagte rapporteringsmalene fra KD ble lagt ut på et tidligere tidspunkt, og i god tid før rapporteringsfrister. Malene som blir lagt ut bør være ferdige, og låst for endringer.

Malene legger føringer for hvordan regnskapet skal rapporteres, og endringer i maler tett opp mot tidsfrister gjør at avstemmingsrutiner eller interne maler må endres. Hastverk svekker kontroll og kvalitet.

Det er ønskelig med en spørrefunksjon sentralt (felles for sektoren) som er forankret med KD, både i forbindelse med rapportering (tertial- og årsavslutning) og ved spørsmål som dukker opp gjennom året. Det kan for eksempel være et telefonnummer eller en mailfunksjon hvor man kan stille konkrete og relevante spørsmål. Dette vil styrke kvaliteten og effektivisere rapporteringen, ved at spørsmål og svar gjøres tilgjengelig for hele sektoren. Det vil si at alle får lik informasjon.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Hedmark

Pål E. Dietrichs
høgskoledirektør

Ellen Anne Vassmo Kjenstadbakk
økonomidirektør

Kopi: Riksrevisjonen

Høgskolen i Gjøvik

Høring om forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter for statlige virksomheter?

Det bør utarbeides klare maler for å oppnå ønsket om lik rapportering fra alle statlige virksomheter. Lik rapportering vil også gi et mer strategisk styringsgrunnlag (spørsmål 7).

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Informasjonsmøter og kurs er nødvendig for å oppnå enhetlig tolkning av hva som skal rapporteres og hvordan.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

For universitets- og høgskolesektoren er det foreslåtte årsregnskapet et stort tilbakeskritt. Delingen mellom bevilgningsregnskap og virksomhetsregnskap er uhensiktsmessig for denne sektoren. Det samme blir uttrykk som mellomværende med statskassa da vi som nettobudsjetterte institusjoner har fått særskilte fullmakter. Det ser her ut til å bli nødvendig å føre regnskapet både etter kontant- og regnskapsprinsippet. En slik omlegging vil medføre store rutine- og prosessendringer. Her bør det velges ett prinsipp, regnskapsprinsippet er jo allerede valgt. Sektoren har nå brukt 11-12 år, og store ressurser, for å tilpasse seg regnskapsprinsippet og dagens rapportering. Det er opparbeidet stor kompetanse på området. En overgang til foreslått mal vil ha motsatt effekt. Bruk av foreslått mal for årsregnskap vil også føre til at foregående års regnskapstall ikke kan sammenlignes med framtidige regnskap.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Høgskolens styre og ledelse er nå godt kjent med regnskapet som rapporteres etter regnskapsprinsippet. De vil også måtte sette seg inn i en helt ny måte å få presentert regnskapet på. Mange av styremedlemmene har erfaring fra privat næringsliv og er vant til regnskaper som er utarbeidet etter regnskapsprinsippet.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

a) Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?

Vanskelig å komme med konkrete forslag her da hverken bevilgningsoppstillingen eller virksomhetsregnskapet er tilpasset nettobudsjetterte virksomheter.

Spørsmål om innholdet i dette dokumentet kan rettes til Kai R. Jakobsen (tlf.: 611 35 105) eller Anne Hilde Ruen Nymoene (611 35 112).

Saksbehandler: Marit Solvoll

Vår dato:
13.3.2013
Deres dato:
23.1.2013

Vår referanse:
2013/554
Deres referanse:
12/4613ATV/NZM

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo
Att. Bodil Hafsås

Høring - Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til henvendelse 23.1.2013 og oversender Utdanningsdirektoratets høringsuttalelse til forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

1. Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Utdanningsdirektoratet mener det vil være hensiktsmessig med krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter. Det vil gi større mulighet til å sammenligne virksomheter og til å se på utvikling og resultater over tid. Krav til innhold og struktur vil også være en hjelp for dem som skal skrive rapporten og bidra til at rapporten inneholder den informasjonen departementet har behov for.

Samtidig, årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. Det betyr at overordnede krav til innhold og struktur i årsrapporten må ses i sammenheng med innhold og struktur og krav som stilles i tildelingsbrevet, og det bør helst være et godt samsvar mellom disse.

2. Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Utdanningsdirektoratet viser til paragraf 1 i offentlighetsloven og mener det bør være krav om at tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap publiseres. En offentliggjøring vil understøtte formålet med loven og legge til rette for videre bruk av offentlig informasjon.

3. Er det hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Utdanningsdirektoratet er av den oppfatning at informasjon unntatt offentlighet ikke bør være en del av årsrapporten, heller ikke som vedlegg. Slik rapportering må kunne formidles på annen måte enn via årsrapporten.

4. Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

Utdanningsdirektoratet foretrekker 1. mars.

5. Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Utdanningsdirektoratet vil til årsregnskapet ønske et generelt opplæringstilbud for bruk av det nye regnskapsoppsettet med noter. Vi antar at DFØ kan tilby en slik opplæring for alle

Postadresse: Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO	Telefon: +47 23 30 12 00	E-post: post@utdanningsdirektoratet.no	Bankgiro: 7694 05 10879
Besøksadresser: Schweigaards gate 15 B, Oslo Britveien 4, Molde Parkgata 36, Hamar	Telefaks: +47 23 30 12 99	Internett: www.utdanningsdirektoratet.no Org.nr.: NO 970 018 131	IBAN: NO8876940510879 BIC/SWIFT DNBANOKK

sine kunder. Vi anser det som nødvendig for at alle virksomheter skal forstå og kunne bruke oppsettet på identisk måte.

6. Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Årsrapporten skal gi helhetlig informasjon om virksomhetens resultater og medgått ressursbruk. Den skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet og inneholde annen relevant informasjon av betydning for departementets styring. Utdanningsdirektoratet er i utgangspunktet tilhenger av korte og konsise årsrapporter. Det er likevel stor forskjell mellom de ulike virksomhetene og krav i de respektive tildelingsbrevene. Det medfører at vi mener det vil være vanskelig å fastsette en maksimumsgrense for antall sider som vil sikre passe omfang for alle virksomheter.

7. Vil forslag til struktur på årsrapporten gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

Vi mener den foreslåtte strukturen vil danne et godt grunnlag for strategisk styring. Med samme forbehold som beskrevet under spørsmål 1. Hvorvidt det vil gi et mer strategisk styringsgrunnlag vil avhenge av kvaliteten på årsrapporten per i dag. Mange virksomheter har i dag gode årsrapporter.

8. Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Utdanningsdirektoratet mener at krav til inndeling må gjelde alle virksomheter. Hvis det skal gjøres unntak: det må klargjøres om det er overordnet departement eller andre som gir unntak.

9. Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I – V?

Virksomhetsleder er avsender av årsrapporten. Hvor signaturen plasseres er underordnet.

10. Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Vi mener det vil være hensiktsmessig å beskrive andre forhold som er viktige for den strategiske styringen av virksomheten. Ulike virksomheters tildelingsbrev krever rapportering på ulikt nivå, og det kan være hensiktsmessig å åpne for at viktige, mer overordnede forhold blir omtalt selv om det ikke er et krav i tildelingsbrevet.

11. I dag inneholder tildelingsbrevet ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Vi mener det vil kunne være hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering, men vi mener man bør unngå mange vedlegg. Vi ser for oss at vedleggene til rapportene for noen virksomheter vil bli nokså lange og mange på den måten. Det kan også skape gjentakelser siden det i mange tilfeller vil være en direkte sammenheng mellom rapportering (aktivitetskrav mv.) og strategisk rapportering.

12. Gir anbefalingen til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om et begrenset omfang på rapporten?

Anbefalingen til innhold vil nok for mange virksomheter gjøre at rapporten blir ganske omfangsrik. Igjen vil dette avhenge av hvor detaljerte krav det er til rapportering, antall resultatmål og aktiviteter i tildelingsbrevet og til antall andre oppdrag virksomheten blir gitt.

13. Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Vi har ingen innspill til andre forhold.

14. Bør vurderingen av framtidssutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Det kan være hensiktsmessig å inkludere virksomhetens strategi og hvordan/om den ev. må revideres. Det vil gi departementet en tilbakemelding om hvordan virksomheten planlegger i et flerårig perspektiv og om hvordan de planlegger å gå frem for å nå målene som er satt.

15. I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Langtidsplanene må samsvare med vurderingen av framtidssutsikter. Jf. spørsmål 14.

16. Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

Utdanningsdirektoratet foreslår at det utarbeides en mal for ledelseskomentarer som inneholder minimumskrav til innhold. Det vil sikre at alle virksomheter kommenterer det som er ønskelig, og sikrer også et likt utgangspunkt for sammenligning med andre virksomheter. Det bør presiseres at det er minimumskrav som kan suppleres hvis ønskelig. Utdanningsdirektoratet synes det er unødvendig å opplyse hvem som reviderer virksomheten så lenge det er Riksrevisjonen (RR). Vi foreslår derfor at det skal inneholde slik opplysning hvis det er andre enn RR som reviderer virksomheten.

17. Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

Utdanningsdirektoratet kan ikke vurdere om forslaget er hensiktsmessig før vi har et realistisk tallsett fra vår egen virksomhet å teste det ut på. Det har vi tidligst i 2014 når vi har tatt i bruk ny standard kontoplan.

18. Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Utdanningsdirektoratet antar at oppstillingen kan gi relevant informasjon til de som har kompetanse til å lese/å forstå oppstillingen. Slike oppstillinger forutsetter som regel relevant kompetanse for å oppleves som nyttig.

19. Er oppstillingen fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

For Utdanningsdirektoratets egenart er oppstillingen fleksibel nok. For andre typer virksomheter må det sikres at minimumskravene dekker alle virksomheters egenart. Først da kan vi si at oppstillingen er fleksibel nok så lenge det er en mal som skal brukes av alle statlige virksomheter.

20. Har dere konkret forslag om forbedringer til

- a) Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?
- b) Leservennlighet?
- c) Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?
- d) Andre forhold ved oppstillingene?

- a) Nei
- b) Nei
- c) Nei
- d) Utdanningsdirektoratet forventer at *Forslag til årsregnskap for statlige virksomheter* erstatter dagens rapportering pr 31.12. Dagens rapportering for Utdanningsdirektoratet er f.eks.:
 - Tertialrapport pr 31.12
 - Rapportering iht. R-8/2012 fra Finansdepartementet

Utdanningsdirektoratet foreslår at oppstillingene testes på et utvalg virksomheter (piloter) før ev. obligatorisk innføring. Mange av høringsspørsmålene kan da besvares på en fullstendig måte, jf. vårt svar på spørsmål 17.

Vennlig hilsen

Jorunn Margrethe Ødegaard
avdelingsdirektør

Marit Solvoll
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Jan Ellertsen [mailto:jan.ellertsen@vox.no]

Sendt: 11. mars 2013 21:12

Til: Bjørshol Einar

Emne: Høringsnotat om årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Hei Einar

Her kommer våre svar på spørsmålene.

Jan

Høring om årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter - Forslag til nye krav til innhold i årsrapport og oppstilling av årsregnskap for statlige virksomheter.

Følgende spørsmål er stilt i dokumentet:

1.2. Forslag til nye krav

1. Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapport fra statlige virksomheter?

Vox mener at det er hensiktsmessig med noen felles overordnede krav til innhold, struktur og publisering. Dette vil trolig føre til en jevnere kvalitet på årsrapportene, og informasjonen fra dem vil trolig i større grad kunne agreggeres.

2. Bør det være krav om publisering av tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Vox mener at tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap bør være offentlige. Som en naturlig konsekvens av dette kan det være rimelig å kreve publisering.

3. Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Det er vanskelig fra Vox sitt ståsted å tenke seg at det skal være behov for å unnta deler av årsrapporten fra offentlighet.

4. Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

Det er ikke viktig om datoen settes til 1. mars, eller 15. mars. For Vox er det uproblematisk å levere 1. mars. Generelt har rapporter størst betydning når innholdet er ferskest. Dette kan tilsi at fristen bør settes til 1. mars

1.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

5. Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Vox har tilfredsstillende kompetanse på regnskapsområdet. Det kan imidlertid være aktuelt å delta på et kort kurs i regi av DFØ hvis dette tilbys. Dersom det utvikles rapporter av DFØ som reduserer behovet for manuelt arbeid ved utarbeidelsen av årsregnskapet, vil ikke ressursbruken øke nevneverdig.

2.1 Nærmere om innhold i årsrapporter

6. Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

En slik maksimumsgrense må ta høyde for behovet for de virksomheter som har mest å rapportere. Med det store mangfold i statlige etater er det vanskelig å forstille seg at en slik grense vil spille noen reell rolle for alle andre og mindre virksomheter.

7. Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementene?

Forslaget vil kunne være et element som bidrar til et mer strategisk styringsgrunnlag for departementene. Det er imidlertid minst like viktig at tildelingsbrev og oppdrag bevisst benyttes og utformes som strategiske virkemidler, og at departementenes styring generelt er preget av tydelige strategier.

8. Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet om inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

At virksomhetene har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter bør ikke gi adgang til unntak i seg selv. De fleste virksomheter vil trolig oppfylle dette kravet. Dersom det er særpreg ved virksomheten eller dens oppgaver som tilsier en annen inndeling bør dette kunne aksepteres hvis dette kan tillegges mer vekt enn behovet for å aggregere informasjonen fra alle årsrapportene.

2.2 Punkt I Leders beretning

9. Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt 1 Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Virksomhetsleder er ansvarlig for alle deler av virksomheten og alle deler av årsrapporten. Derfor bør lederen signere på hele rapporten.

2.3 Punkt II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

(ingen konkrete spørsmål her)

Det er foreslått at et hovedtall skal være antall årsverk. Det er rimelig å anta at det her menes årsverk som har bidratt til produksjonen i året det skal rapporteres for, og ikke arbeidsgiveransvaret som vil kunne være et høyere antall årsverk.

Dette bør presiseres.

2.4 Punkt III Årets aktiviteter og resultater

10. Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsbrevet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Ja, det ville være helt urimelig hvis det ikke var en slik adgang.

11. I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsbrevet anbefales det å ta slik rapportering inn som vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på årsrapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Selv om det teoretisk er lett å skille mellom rapporteringspunkter som er av strategisk betydning og punkter som ikke er det. I praksis vil det imidlertid lett kunne oppstå tvil og uenighet om et punkt er av strategisk betydning. Det beste er å la leseren selv vurdere betydning av rapporteringspunktene.

12. Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

De sterkeste føringene for detaljeringsgraden vil følge av hvordan tildelingsbrevet er utformet med mål, styringsparametere og resultatmål. For Vox er mange av målene svært langsiktige, særlig de som gjelder samfunnsmessige effekter. Det kan ligge mange års ressursinnsats bak en større effekt. Høringsnotatets beskrivelser av ønsket vurdering av ressursbruk, dokumentasjon av at ressursbruken har vært effektiv og sammenstilling av innsatsfaktorer og resultater virker noe teoretisk.

2.5 Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

13. Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapportering i årsrapporten?

2.6 Punkt V Vurdering av framtidsutsikter

14. Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Det avgjørende her er at vurdering av framtidsutsikter også blir en del av rapporten. Høringsnotatet synes å legge til grunn at dette må være et eget punkt, del V. Spørsmålet er om ikke dette bør være et eget punkt knyttet til hvert av målene for virksomheten.

15. I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Det er ingen slike Nasjonale planer på Vox sitt område.

2.7 Punkt VI Årsregnskap

16. Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

Forslaget gir god mulighet til å gi uttrykk for de overordnede driftsforholdene og endringene vedrørende virksomhetens økonomi, og er således hensiktsmessig.

Formalkravene er i tråd med tankegodset i annen lovgivning.

17. Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

Ja, ettersom dette skal være en standard for statlige virksomheter. Den kan synes noe omfattende for mindre virksomheter ved at linjer vil bli stående med null. Dette vil imidlertid ikke medføre nevneverdig ressursbruk i de små virksomhetene.

18. Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre brukere)?

Oppstillingene gir et godt bilde av tilgjengelige midler, bruk av midlene og sammenhengen mellom kontant- og virksomhetsregnskapet. Oppstillingene er ikke for detaljert.

19. Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens art?

Ja

20. Har dere konkrete forslag til forbedring til:

- a) Sammenhengen mellom bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskapet?
- b) Leservennlighet?
- c) Omfang (bør noe legges til eller tas ut?)
- d) Andre forhold ved oppstillingene?

Vox ingen forslag til endringer.

Kunnskapsdepartementet
v/ Bodil Hafsås
Opplæringsavdelingen,
Seksjon for styring

Saksbehandler Anne E. Føskerud
Vår dato 05.03.2013
Vår referanse 2013/52
Deres dato 19.12.2012
Deres referanse 12/4613 ATV/NZM

Hørings svar, Forslag til nye krav til innhold i årsrapport og oppstilling av årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til høringsnotatet om nye krav til innhold i årsrapport og oppstilling av årsregnskap for statlige virksomheter. Det følgende er FUG og FUBs hørings svar. Punktene i høringsnotatet og spørsmålene fra høringsnotatet er skrevet i kursiv. Foreldreutvalgenes hørings svar er uthevet med fet skrift.

1.2. Forslag til nye krav *Hørings spørsmål:*

1) *Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?*

Ja, det gjør det kanskje enklere for utenforstående å tilegne seg innholdet i årsrapportene.

2) *Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?*

Ja, vi mener det bør være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter. Dagens praksis for Foreldreutvalgene er å publisere årsrapporten på hjemmesiden.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Ja, vi mener det er en hensiktsmessig løsning at informasjon som er unntatt offentlighet tas inn i vedlegget til årsrapporten.

4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

Fristen bør være 15. mars.

1.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Høringsspørsmål:

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Ansatte i sekretariatet vil ha behov for kompetanse knyttet til fakturabehandling, innføring av den nye kontoplanen og veiledningshjelp til å kunne utføre dette. Det vil i stor grad være de som daglig arbeider med dette som vil merke den store endringen.

2.1. Nærmere om innhold i årsrapporter

Høringsspørsmål:

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Nei, det bør ikke være noen maksimumsgrense for antall sider for årsrapporten.

7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

Det bør gjøre det.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Ja.

2.2. Punkt I Leders beretning

Høringsspørsmål:

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Leders signatur bør plasseres etter punktene I-V.

2.4. Punkt III Årets aktiviteter og resultater

Høringsspørsmål:

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Ja, dette er en hensiktsmessig utvidelse i forhold til innholdet i årsrapporten.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av

strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Ja, det er viktig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering.

Høringsspørsmål:

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Ja, det gir en rimelig balanse.

2.5. Punkt IV Styling og kontroll i virksomheten

Høringsspørsmål:

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Nei, det er tilstrekkelige forhold som inngår i den årlige tilstandsrapporteringen.

2.6. Punkt V Vurdering av framtidsutsikter
Høringsspørsmål:

14) Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Nei, ikke nødvendigvis.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Det må være sammenheng mellom punkt V i årsrapporten og langtidsplaner.

2.7. Punkt VI Årsregnskap
Høringsspørsmål:

16) Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

Ja, det er hensiktsmessig.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

Ja.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Ja.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Ja.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?

Nei.

b. Leservennlighet?

Det bør være både enkelt språk og innhold.

c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?

Omfanget er OK.

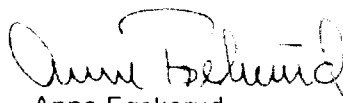
d. Andre forhold ved oppstillingene?

Nei.

Med vennlig hilsen

Gro Hexeberg Dahl
Kontorsjef

Anne Føskerud
Seniorkonsulent

SENTER FOR IKT I UTDANNINGEN

Kunnskapsdepartementet
Opplæringsavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2013/

Dato: 06.03.13

Høring om forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter – Høringssvar fra Senter for IKT i utdanningen

1.1 Forslag til nye krav; høringsspørsmål 1)-4)

- 1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Ja, fordi det vil forenkle og standardisere arbeidet med utarbeiding av årsrapportene og gi bedre grunnlag for sammenlikninger over år, både internt i virksomhet og på tvers av statlige virksomheter.

- 2) Bør det være krav til å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Ja, åpenhet og innsyn i forvaltningen er et gode.

- 3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Ja, det er hensiktsmessig å ha dette som vedlegg.

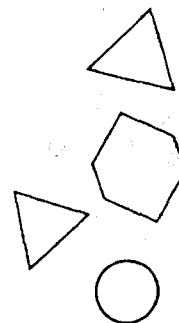
- 4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

1. mars som nå, da det er behov for å ha fullt fokus på økonomi for innværende år og budsjettfristen som er 15. mars.

1.3 Administrative og økonomiske konsekvenser; høringsspørsmål 5)

- 5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Tilbud om kompetanseutvikling på området, utvikling og presentasjon av regnskap- og rapportering, både hos DFØ og hos virksomhet. DFØ bør utarbeide rapportoppsett tilpasset de enkelte virksomheter, som gjør det enkelt å ta ut tallene til de rapporter som skal følge årsmeldingen.

2.1.1 Nærmere om innhold i årsrapporter; høringsspørsmål 6)-8)

- 6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Ja, det bør fastsettes en maksimumsgrense.

2.2 Punkt I Leders beretning; høringsspørsmål 9)

- 9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Ja, underskrift bør knyttes direkte til punkt I Leders beretning.

2.3 Punkt III Årets aktiviteter og resultater; høringsspørsmål 10)-12)

- 10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Ja, virksomheter kan ha vesentlige forhold selv å fremheve, for eksempel juridiske og økonomiske bindinger for flere år fremover.

- 11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering og annen rapportering.

Ja, det er hensiktsmessig å skille mellom strategisk og rapportering og annen rapportering, og at annen rapportering tas inn i vedlegg.

- 12) Gir anbefalingen til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Ja.

2.5 Punkt IV Styring og kontroll; høringsspørsmål 13)

- 13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Senter for IKT i utdanningen har ikke innspill til dette punktet.

2.6 Punkt V Vurdering av framtidutsikter; høringsspørsmål 14-15)

- 14) Bør vurderingene av framtidutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Ja, det kan være hensiktsmessig å ha en slik vurdering da strategiplan bygger på hovedmål og innsatsområder i tildelingsbrevet.

- 15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal Transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?**

Senter for IKT i utdanningen har ingen innspill til dette punktet.

2.7 Punkt VI Årsregnskap; høringsspørsmål 16-20)

- 16) Er forslag til innhold i ledelseskommentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?**

Ja.

- 17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?**

Oppsettet er hensiktsmessig, men når det er mange kap og post som skal rapporteres, vil det bli mange sider med tabeller.

- 18) Gir oppstillingen relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?**

Ja.

- 19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?**

Ja.

Vennlig hilsen

Philippa Kristiansen
kontorsjef

Meteorologisk
institutt

1047 Oslo

Vår ref.:
2013/187/120

Deres ref.:

Vår dato:
11.03.2013

Deres dato:
16.01.2013

Saksbehandler:
Heidi Lippestad

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119
Dep., N-0032 Oslo

13/99 Høring - forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vedlagt følger Meteorologisk institutts høringsuttalelse; forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Med hilsen

Anton Eliassen e.f.

direktør, Meteorologisk institutt

Heidi Lippestad

direktor, organisasjon og samfunn

Postadresse Postboks 43 Blindern 0313 Oslo	Besøksadresse Henrik Mohns plass 1	Telefon 22 96 30 00	Telefaks 22 96 30 50	e-post: post@met.no Internett: met.no	Bankgironr. 7694 05 00601	Organisasjonsnr. NO 971 274 042 MVA
--	---------------------------------------	------------------------	-------------------------	---	------------------------------	---

13/99 Høring - forslag til nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter. Høringssvar fra Meteorologisk institutt

Ad kapittel 1.2. Forslag til nye krav

Høringsspørsmål:

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Ut fra de erfaringer Meteorologisk institutt har gjort seg med å være en særegen etat forskjellig fra med mange andre etater som likner hverandre (alle etatene innen universitets- og høyskolesektoren), er det ingen udelt fordel med overordnede krav. Vår erfaring er at det er vanskelig for oss å passe inn i et mønster. På den annen side gjelder dette sikkert også mange andre sære etater innen statsforvaltningen. Dermed henger vel svaret sammen med hvor overordnet man er i stand til å tenke når kravene stilles.

2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Meteorologisk institutt er opptatt av å formidle både internt og eksternt at instituttet har et tungt samfunnsoppdrag. Store deler av instituttets tjenester utføres derfor for statlige midler. I et slikt perspektiv er det ikke urimelig at samfunnet får tilgang til informasjon om hva våre oppdragsgivere forventer av instituttet, og hvorledes oppdraget er utført.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til rapporten?

Spørsmålet er ikke aktuelt for Meteorologisk institutt.

4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

Dagens frist (for årsregnskap satt til 15. februar) oppleves som svært knapp. Det vil være en fordel for regnskapet om fristen kan utsettes. For rapporten spiller det ingen stor rolle, men det er hensiktsmessig å kunne levere dokumentene samtidig etter som de logisk sett beskriver to sider av samme sak.

Ad kapittel 1.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Høringsspørsmål:

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Vi har trolig ikke spesielle behov for veiledning og bistand utover det Finansdepartementet vurderer som tilstrekkelig for å innføre de nye kravene for statlige virksomheter. Imidlertid vet vi foreløpig ikke hvilke tilpasninger som blir gjort for virksomheter som har nettobudsjettering og dermed er det vanskelig å kommentere behovet.

Ad kapittel 2.1. Nærmere om innhold i årsrapporter

Høringsspørsmål:

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Ut fra et kommunikasjonsfaglig synspunkt, og sett fra et met.no-perspektiv, bør det absolutt fastsettes en maksimumsgrense for hvor mange sider en årsrapport kan inneholde. Dette vil virke disiplinerende for den eller de som skriver, og vil føre til at det er de viktigste forholdene som trekkes fram. I og med at det generelt er mer tidkrevende å skrive kort enn langt, vil sikkert en leveringsfrist satt til 15. mars komme godt med!

7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

Ikke nødvendigvis? En god og oversiktlig struktur garanterer bare til en viss grad for innholdet.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Neppe. Forandring fryder ikke, og det er rimelig å anta at unødvendig mange virksomheter vil bruke unødvendig mye tid på å argumentere for at nettopp deres virksomhet bør unntas fra den nye strukturen. For overordnet myndighet, som har lagt ned store ressurser i arbeidet med en felles struktur, betyr dette at deres arbeid være delvis fruktløst. Gevinsten ved å motta standard rapporter for enklere å kunne sammenlikne dem etc. vil delvis bortfalle.

Ad kapittel 2.2. Punkt I Leders beretning

Høringsspørsmål:

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Meteorologisk institutt oppfatter *Leders beretning* som leders *introduksjon* til årsrapporten. Beretningen inneholder det som etter leders oppfatning er mest viktig å trekke fram, og som leder ønsker belyst. Leder må nødvendigvis gå god for alt som står i rapporten, men i Leders beretning er han eller hun fri til å trekke fram det vedkommende anser som viktigst. Derfor mener vi at signaturen bør stå direkte etter dette punktet..

Ad kapittel 2.4. Punkt III Årets aktiviteter og resultater

Høringsspørsmål:

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Generelt bør styringsdialogen sikre at forhold som oppleves som viktige; enten av departementet eller av virksomheten selv, omtales i Tildelingsbrevet. Dette vil bidra til å holde fokus og «stramme inn» rapporteringen. Vi foreslår at rapportering ut over dette eventuelt kan begrenses til ekstraordinære forhold av vesentlig betydning for virksomheten som har oppstått.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slikrapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Etter Meteorologisk institutts oppfatning er det absolutt et poeng å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering. Tildelingsbrevet bør kun inneholde krav til rapporteringen på aktiviteter og driftsoppgaver av strategisk betydning. Deretter bør det tas en diskusjon på hvor mye som ellers skal rapporteres. («Hvorfor skal det rapporteres til overordnet instans, hvis det ikke er av strategisk/økonomisk betydning?»)

Det kan imidlertid hende at det bør utarbeides en definisjon på hvilke forhold som anses som «strategiske»; økonomiske, driftsmessige, omdømmemessige osv. Hvis man kan komme fram til hva som er av strategisk betydning for den enkelte virksomhet, vil kravene til hva som skal rapporteres enklere kunne identifiseres.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Hvis det gis anledning til å rapportere på «andre forhold» som virksomheten mener er av betydning, vil omfanget på rapporten erfaringsmessig raskt øke. Meteorologisk institutt viser til pkt. 11) over. Hva det skal rapporteres på avgjør også hvordan ressurser og oppmerksomhet fordeles gjennom året. En streng rapporteringsmal vil kunne øke virksomhetenes fokus på viktige oppgaver, og bli en støtte for ledere som må vende tommelen ned for spennende prosjekter og oppgaver som ikke kan knyttes til strategisk viktige mål eller driftsoppgaver.

Ad kapittel 2.5. Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

Høringsspørsmål:

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Se kommentarene under pkt 11 og 12.

Ad kapittel 2.6. Punkt V Vurdering av framtidutsikter

Høringsspørsmål:

14) Bør vurderingene av framtidutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

En hver virksomhet som legger strategiske planer vil måtte ta hensyn til det samfunnet den skal betjene og utviklingen av dette, i forbindelse med jevnlig justering av planverket. Virksomhetenes årlige innspill til Tildelingsbrevet vil framover mest sannsynlig henge nøye sammen med deres strategiske planer. Hva som pekes ut som strategiske satsinger, aktiviteter og driftsoppgaver i en slik plan vil bli basert på en omverdenanalyse hvor framtidutsiktene inngår som en del av analysen. For å holde omfanget av rapporteringen så lite som mulig, bør heller departementene kunne etterspørre virksomhetenes strategiske planer, hvis de anser det nødvendig eller interessant.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Meteorologisk institutt omfattes pr i dag ikke av slike planer, og har derfor liten erfaring på området. Rent logisk virker det imidlertid som at hvis overordnet organ vedtar planer/strategier som binder opp ressurser i underliggende virksomheter, vil virksomhetene som omfattes måtte regne langtidsplanene og strategiene som en del av framtidsutsiktene. Det vil mest sannsynlig også være av strategisk betydning å gjennomføre planene, slik at dette også vil kunne gjenfinnes i Tildelingsbrevet.

Ad kapittel 2.7. Punkt VI Årsregnskap, høringsspørsmål 16 - 20

Pr i dag fører Meteorologisk institutt et periodebasert regnskap i henhold til reglene i SRS. Ny standard kontoplan fra 2014 er allerede godt ivarettatt.

Det utsendte høringsnotatet sier imidlertid ikke noe om hvilke tilpasninger som vil bli gjort for virksomheter med fullmakt til nettobudsjettering, og virksomhetskapskapital er ikke inkludert i høringsdokumentet og oppstillingene. For oss er dette meget sentralt i regnskapet og en avgjørende premiss for styringen av virksomheten. Det blir derfor lite formålstjenlig å kommentere på kap 2.7 Årsregnskap før disse forholdene er inkludert.

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Lånekassens svar på høring - saksnummer 13/99

Lånekassen har følgende kommentarer til høringsnotatet fra Finansdepartementet om forslag til nye krav til årsrapporten og årsregnskapet:

Generelle kommentarer, samt svar på spørsmål 1 og 8:

Lånekassen er positiv til at det fastsettes krav til årsrapporten og imøteser en felles struktur for dens utforming. Punktene I, II, III og VI er Lånekassen enig i at bør være del av en standard struktur. Når det gjelder punktene IV mener Lånekassen at det er utfordringer i grenseoppgangen til punkt III, og hva som eventuelt vil gjenstå av merverdi i punkt IV dersom dette blir mer avklart. Når det gjelder punkt V, så stiller Lånekassen seg spørrende til om dette punktet bør inngå som standardpunkt i årsrapporten. Målgruppen for årsrapporten er primært overordnede departement og rapporten skal svare på de mål og krav som fremgår av tildelingsbrevet. De nye kravene er til dels overlappende med forhold som i dag er ivaretatt gjennom styringsdialogen og i andre dokumenter. Ved å innføre nye rapporteringskrav er det dermed en fare for økt rapporteringsomfang uten at man kan se at de nye kravene nødvendigvis vil gi nevneverdig merverdi i departementets styring av underliggende virksomheter. Lånekassen mener at en bør holde fast på det tilbakeskuende perspektivet i årsrapporten. Det vises til utdypende kommentarer til punkt IV og V under.

Kommentarer til punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

Lånekassen er enig i Finansdepartementets argumenter om at det er viktig at departementet er i stand til å vurdere om ressursbruken er effektiv, intern kontroll og regelverksetterlevelse i underliggende virksomheter, jf. notatets punkt 2.5. I høringsnotatets anbefalinger om innhold under punkt IV trekkes styrings- og støttesystemene for blant annet risikovurderinger, intern kontroll, budsjett og regnskap, prosjekt- og porteføljestyring, investeringsoppfølging og evalueringer som styrings- og støttesystemer frem. Intern kontroll omfatter alle de overnevnte områdene, men også forhold som organisering av virksomheten, styring, ledelse, kulturbygging etc. Sistnevnte momenter er derimot sider ved intern kontroll som det er mer krevende å rapportere på, men som det kan argumenteres for at er vel så viktige som dem som er trukket frem som eksempler i notatet.

Arbeid med styring og kontroll er altomgripende i en virksomhet, og summen av organisering, ressursinnsats, styrings- og støttesystemer, holdninger, kompetanse, samarbeid etc. gir seg utslag i resultater – ønskede og uønskede. Det rapporteres på oppnådde resultater i årsrapportens punkt III og resultatavvik må forklares. Dette innebærer at manglede resultatoppnåelse innenfor de områdene som departementet har valgt å styre virksomheten på (og som må kunne anses som de mest sentralt for hva som skal oppnås) må forklares. Om dette skyldes feil eller mangler i styring og kontroll vil således rapporten belyse dette som del av punkt III.

For Lånekassen er det viktig at styring og kontroll er verktøy som brukes ifm. planlegging, styringen og driftingen av virksomheten. Styring og kontroll brukes for å minimere risiko for manglende måloppnåelse, effektivitet og regelverksetterlevelse. Å rapportere på bruken av hvilke verktøy som er benyttet ifm. planlegging og styring og som har gitt resultatene – ønskede eller uønskede - på generell basis er verken hensikten med styring og kontroll eller et spesielt målrettet tiltak for å bedre virksomhetenes arbeid med styring og kontroll. Å innføre rapportering på styring og kontroll vil med andre ord kunne føre til et mer omfattende rapporteringsregime uten at dette nødvendigvis vil gi bedre styring og kontroll.

Omfanget av styring og kontroll i virksomhetene vil videre variere ut fra virksomhetens egenart, som også er fremhevet av Finansdepartementet i høringsnotatet. Omtalen i punkt IV vil således, slik vi leser høringsnotatet, gi grunnlag for stor grad av skjønnsmessig vurderinger enten i det enkelte departement som vil definere krav til innhold nærmere eller av virksomhetene selv. Det er dermed ikke usannsynlig at rapportering på styring og kontroll kan bli svært sprikende i sin form og i sitt innhold. Dette kan gi utfordringer og merarbeid i den videre oppfølgingen på området. Styring og kontroll bør ligge lengre til venstre i resultatkjeden (slik kjeden er definert av DFØ) enn det mål- og resultatstyringen bør gjøre. Med økt oppmerksomhet på styring og kontroll, som del av den ordinære rapporteringen, er det dermed også en fare for at departementets styring vil dreie i retning av mer detaljstyring, med hensikt å forklare hvordan resultatene oppnås. Det vil øke rapporteringsomfanget og kunne trekke oppmerksomheten bort fra det som departementet har definert som viktigst (målene og kravene departementet har satt). På den annen side kan rapportering på styring og kontroll bidra til større bevissthet rundt eget arbeid på området i virksomhetene, men det er ikke sikkert at nye rapporteringskrav er løsningen for å oppnå dette.

Om det er forhold knyttet til styring og kontroll departementet mener det er nødvendig å få bedre forståelse for i enkelte virksomheter, kan dette belyses gjennom å definere krav eller oppdrag i tildelingsbrevet til de virksomheter hvor dette gjør seg gjeldene. Virksomhetene vil da måtte rapportere iht. krav/oppdrag i punkt III året etter som del av den ordinære årsrapporten.

Lånekassen mener videre at avgrensinger mellom punkt III og IV ikke er tilstrekkelig tydeliggjort i høringsnotatet. Resultatavvik forårsaket av svakheter ved styring og kontroll kan, slik punkt III og IV er omtalt, for eksempel naturlig falle innunder begge punktene. Alle forhold som har med resultatoppnåelsen å gjøre, bør for det første dekkes under punkt III. Punkt IV derimot, om forslaget til kravet opprettholdes, kan eventuelt omfatte en vurdering av systemene for styring og kontroll i virksomheten, og om disse fungerer etter hensikten. En utfordring med dette er imidlertid som nevnt at det antagelig er svært ulike oppfatninger av hvordan man skal rapportere på systemene for styring og kontroll. En annen utfordring med punkt IV er at det er en fare for at omtalen vil bli relativt likelydene fra år til år, selv om det argumenteres for det motsatte i høringsnotatet. Rammeverket for hvordan virksomheter arbeider med styring og kontroll, i hvert fall på et overordnet nivå, vil trolig endre seg lite fra år til år.

Det er slik Lånekassen ser det derfor mange gode grunner for at årsrapporten fortsatt først og fremst skal være et tilbakeskuende dokument med oppmerksomhet rettet mot selve resultatoppnåelsen. Lånekassen stiller derfor spørsmål til om det kan forsvares at styring og kontroll bør være et eget standardelement i rapporteringen. Om det likevel vurderes som hensiktsmessig å innføre dette kravet, kan det være gode grunner for at departementet gis anledning til å gjøre unntak til krav som settes til årsrapporten, slik at det er mulig å revurdere kravet etter hvert om denne rapporteringen ikke fungerer etter hensikten (jf. spørsmål 8).

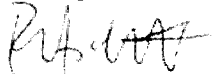
Kommentarer til punkt V Fremtidsutsikter

Lånekassen er i tvil om årsrapporten er riktig dokument for å synliggjøre underliggende virksomheters vurderinger av fremtidsutsikter, jf. punkt V i forslag til den nye strukturen. For det første er det, slik Lånekassen leser det, ikke riktig at årsrapporten skal plassere ett års virksomhet i et større perspektiv, slik det fremgår av høringsnotatet med henvisning til Bestemmelsene punkt 2.3.1. I Bestemmelsenes punkt 2.3.1 står det: *"Virksomhetens ledelse skal planlegge og utarbeide strategier med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart. Planene skal dokumenteres gjennom interne styringsdokumenter. For å dokumentere virkningen av vesentlige forhold i planene, skal det fastsettes styringsparametere som er mest mulig stabile over tid"*. Årsrapporten har tradisjonelt vært tilbakeskuende, og det er mange grunner for at den fortsatt bør være det.

Som del av det ordinære styrings- og budsjettarbeidet er det allerede etablerte prosesser for vurderinger av fremtidsutsikter. Tildelingsbrevet skal definere ambisiøse og realistiske mål og krav for det nye året. Mål og krav settes før inngangen til nytt budsjettår, basert på oppnådde resultater og forventninger om fremtiden og rammebetingelser. Kort tid etter årsrapporten legges frem, presenterer virksomhetene underlagt KD sine risikovurderinger knyttet til mål og krav stilt i tildelingsbrevet på etatsstyringsmøte. Dette innebærer at departementet får relevant informasjon om fremtidsutsiktene kort tid etter at årsrapporten legges frem. I tillegg har virksomhetene anledning til å bruke budsjettprosessene til å vurdere fremtidsutsiktene både for inneværende år og i et lengre perspektiv. Med tanke på at det er departementet som primært er målgruppen for årsrapporten, er det derfor ikke behov for å redegjøre for virksomhetens vurdering av fremtidsutsikter i årsrapporten da dette vil være godt ivare tatt gjennom andre elementer som inngår i styringsdialogen.

Ettårig budsjettering som grunnprinsipp for budsjettering i staten kan også innebære at forhold ved punkt V kan gjøre det krevende å omtale fremtidsutsiktene på en helhetlig og relevant måte. Løsninger på fremtidige utfordringer kan være fremmet i budsjettforslag, som ikke er behandlet. Å omtale relevante utfordringer uten å presentere de forslag som er fremmet for å løse dem, kan være uheldig. Samtidig er det uheldig dersom kap. V benyttes til en markering av budsjettbehov utenfor den ordinære budsjettprosessen. Slik Lånekassen ser det, kan det derfor av og til være større utfordringer knyttet til å tegne et helhetlig og godt beskrivende bilde av fremtidsutsiktene i årsrapporten enn det virksomhetene har anledning til gjennom budsjettforslag, dialog om mål og krav i tildelingsbrev og på etatsstyringsmøter. I stedet for å tilpasse kravene til årsrapporten, bør derfor de prosesser og dokumenter som allerede finnes benyttes til å gi verdifull og faktabasert styringsdialog mellom eierdepartementet og virksomhet. Om punkt V beholdes som krav til årsrapporten, bør departementet samtidig få anledning til å gjøre unntak fra kravet slik at krav til dette punktet kan tas ut tildelingsbrevene når dette vurderes som aktuelt (jf. spørsmål 8).

Vennlig hilsen

Tore Fosse Refsdal
avdelingsdirektør

Christian Storhaug Johnsen
underdirektør